

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Behovsanalys - utökning av Smygehamns förskola samt Smygeskolan med årskurs 7-9

Behov av förskoleplatser i Smygehamn

Av *Lokalrevision för bildningsnämnden 2022* framgår att den stora skillnaden jämfört med föregående års lokalrevision, är att befolkningsprognosen visar ökande i stället för minskande barnantal på landsbygden. Detta är särskilt tydligt, och innebär ett akut lokalbehov, för området *Smygehamn med omland*.

Analysen i lokalrevisionen visar en nära förestående och ökande brist på förskoleplatser i området. Som mest beräknas det saknas ca 65 platser på Smygehamns förskola. Lokalrevisionen omfattar åren fram till 2036. Mot slutet av tidsperioden beräknas det saknas ca 45 platser och behovet fortsätter långsamt att sjunka även efter 2036.

För att möta det ökade behovet av förskoleplatser i Smygehamn med omland föreslår bildningsförvaltningen en tillbyggnad av Smygehamns förskola. För att undvika överdimensionering av lokalerna på lång sikt finns behov av flexibla och kanske tillfälliga lösningar på kortare sikt. Sett till det långsiktiga behovet ser bildningsförvaltningen behov att utöka Smygehamns förskola med i storleksordningen ca 40 platser.

Utökning av Smygeskolan med årskurs 7-9

För att fullt ut genomföra utvecklingen av en ändamålsenlig skolorganisation i ett 1-16-årsperspektiv, finns behov att utöka grundskoleverksamheten med årskurs 7-9 i tre av de nio nya rektorsområden som har skapats. Det handlar om Skegrie skola, Serresjöskolan och Smygeskolan som idag är F-6-skolor. Utökningen av skolor på landsbygden med årskurs 7-9 innebär också ett minskat tryck med avseende på behovet av skolplatser i staden. Bildningsnämnden har redan fattat beslut om att Skegrie skola behåller eleverna i årskurs 7 från och med läsåret 2022/23, och det pågår en förstudie som ska ligga till grund för beslut om att avsätta medel för om- och tillbyggnad av skolan.

Även när det gäller grundskolan är ökningen av barnantalen i den nya befolkningsprognosen särskilt tydlig när det gäller *Smygehamn med omland*. Av analysen i lokalrevisionen framgår det att platserna på Smygeskolan F-6 kommer att fyllas, och att det förväntas uppstå ett underskott på platser från och med år

2027. Som mest beräknas det saknas ca 65 platser i slutet av tidsperioden, dvs. år 2036. Därefter är behovet av platser långsamt avtagande.

Smygeskolan F-6 har under många år haft problem med dåliga delningstal. Elevantalet i respektive årskurs har varit för stort för att samla alla elever i en klass men egentligen för litet för att dela in eleverna i två klasser. Detta medför en sämre lokaleffektivitet i form av en låg beläggningsgrad, samt en stor utmaning för skolledningen att få ihop sin budget. Det är i ljuset av detta mycket positivt att den nya befolkningsprognosen visar ökande barnantal under kommande år.

Den nya befolkningsprognosen ger också ökat stöd för en utökning av Smygeskolan med årskurs 7-9. Bildningsförvaltningen föreslår därvid tidigareläggning av den om- och tillbyggnad av Smygeskolan för årskurs 7-9 som föreslogs redan i föregående års lokalrevision, samt att om- och tillbyggnaden av skolan synkas med föreslagen tillbyggnad av Smygehamns förskola. Skolan bör långsiktigt dimensioneras för två klasser i varje årskurs i årskurserna F-9, dvs. för totalt 500 elever.

På Smygeskolan finns sedan många år behov av åtgärder i skolans kök. I enlighet med politiskt beslut finns också behov att göra om köket till ett tillagningskök. I samband med om- och tillbyggnad av såväl skolan som förskolan, så bör frågan om *ett gemensamt tillagningskök* finnas med i planeringen. Liksom för förskolan bör det även finnas med i planeringen hur ett behov av platser som överstiger skolans långsiktiga kapacitet kan tillgodoses under ett antal år. Det kan exempelvis handla om användning av fritidshemmets lokaler eller andra gemensamma ytor, och/eller att använda förskolans och skolans lokaler flexibelt när behoven varierar över tid.

Behov av lokaler för öppen förskola

Ankarets familjecenter, den öppna förskolan i Smygehamn, bedrivs i lokaler som hyrs av Svenska kyrkan. Svenska kyrkan, Källstorps församling, har den 24 januari 2022 sagt upp hyresavtalet med Trelleborgs kommun per den 30 juni 2022, då församlingen har eget behov av lokalerna.

Tekniska serviceförvaltningens fastighetsavdelning har påbörjat arbetet med att hitta nya lokaler till Ankarets familjecenter. Bildningsförvaltningen anser dock att det långsiktiga lokalbehovet för den öppna förskoleverksamheten i Smygehamn bör ingå i planeringen för föreslagna om- och tillbyggnader av förskolan och skolan. Lokaler för den öppna förskoleverksamheten kan exempelvis, likt Familjens hus i Anderslöv, byggas som en ytterligare förskoleavdelning. Detta kan ge ytterligare utökad flexibilitet och möjlighet att hantera en tillfällig topp i behovet av förskoleplatser.

Svenska kyrkans uppsägning av lokalerna var inte känd då *Lokalrevision för bildningsnämnden 2022* togs fram, och lokalbehovet för den öppna förskoleverksamheten finns därmed inte med i lokalrevisionen.

Förstudie

Föreslagna om- och tillbyggnader av Smygehamns förskola och Smygeskolan, för utökning av antalet förskoleplatser och utökning av skolan med årskurs 7-9, samt det långsiktiga behovet av lokaler för den öppna förskoleverksamheten i

Smygehamn, behöver belysas i en förstudie. Förskoleplatsbehovet är akut varför det behöver ingå i förstudien att belysa hur behovet av förskoleplatser kan lösas till dess en permanent lösning är på plats. Förstudien bör också inkludera frågan om *ett gemensamt tillagningskök* för förskolan och skolan, flexibla lösningar för att hantera variationer i behovet av förskole- och skolplatser över tid, samt lokaler för den öppna förskoleverksamheten.

Förutsatt att projektet prioriteras för genomförande av en förstudie under 2022, så gör bildningsförvaltningen bedömningen att utbyggnaden av Smygehamns förskola kan vara på plats inför våren 2025, och att utökningen av Smygeskolan kan vara på klar inför läsåret 2025/26.

Påverkan på kapacitet

Tillbyggnaden av Smygehamns förskola innebär enligt förslag utökning av kapaciteten inom förskolan med ca 40 platser.

Den föreslagna utökningen av Smygeskolan till en tvåparallellig F-9-skola med plats för totalt 500 elever, innebär en utökning av kapaciteten med 150 platser. Kapaciteten ökar med 50 platser per läsår under tre läsår med start det läsår om- och tillbyggda lokaler tas i bruk. Detta eftersom skolan i praktiken kommer att utökas med en årskurs per läsår under dessa tre läsår, när skolan behåller eleverna i årskurs 7. Den ökade kapaciteten realiserar i staden i form av frigjorda platser, när eleverna stannar i Smygehamn i stället för att söka till en skola i staden inför årskurs 7.

Effekter för skolorganisationen

Analysen i *Lokalrevision för bildningsnämnden 2022* visar att den föreslagna utökningen av Smygehamns förskola behövs för att möta ett ökat behov av förskoleplatser i området. Utökningen är också i linje med utvecklingen av en mer ändamålsenlig skolorganisation, som bland annat innebär en utveckling mot större förskoleenheter.

Även utökningen av Smygeskolan med årskurs 7-9 är i linje med utveckling av organisationen i ett 1-16-årsperspektiv, med en pedagogisk röd tråd i undervisningen från första året i förskolan till nionde klass i grundskolan. Förskolan och skolan är redan samlokaliserade men de föreslagna utökningarna av såväl förskolan som skolan bör kunna ge ytterligare förutsättningar för samverkan och samarbete, exempelvis genom samutnyttjande och flexibelt nyttjande av lokaler över tid.

Byggnation av ett nytt gemensamt tillagningskök för både förskolan och skolan skapar också bättre förutsättningar för kvalitet och effektivitet inom måltidsverksamheten. I enlighet med *Mat- och måltidspolicy för förskola och skola i Trelleborgs kommun* ska maten lagas nära matgästerna. Måltider ska serveras i måltidsmiljöer som upplevs som trivsamma, och matsalen är redan idag underdimensionerad, saknar möjlighet till indelning, modern diskinlämning och plats för specialkost. Smygeskolans kök är i dåligt skick och det finns sedan många år behov av åtgärder. Köket är ett mottagningskök och tillagning på plats skulle utöver ökad kvalitet innebära minskade transporter av färdiglagad mat.